

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 288.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, DECEMBER 9th, 1930.

LETO XXXII. — VOL. XXXII.

14-letni fant ustrelil svojo mater, vdovo, nakar je končal samega sebe

Cincinnati, Ohio, 8. decembra. Štirinajstletni Charles Selbert je moral danes hipoma zgubiti pamet, kajti šel je po puško, ustrelil svojo 50 let staro mater, ki je bila vdova, nakar je orožje obrnil proti sebi in se ustrelil. Dr. Fred Swing, koroner tega okraja, ki je slučaj preiskal, je izjavil, da je deček storil umor in samomor v napadu hipne blaznosti. Nobenega drugega vzroka za umor in samomor niso mogli pronaesti, kajti da bi fant streljal iz kakšnega drugega vzroka, je še premlad. Fant je ustrelil svojo mater, ko je slednja spala. Mater so dobili mrtvo na postelji, in na odeji se je nahajal prazen naboj. Fanta so pa dobili ležečega na tleh. Puška s praznim nabojem je ležala poleg njega. Trupla je našla Miss Martha Selbert, dvajsetletna hčerka družine, ki se je zbudila radi strela. Tudi ona ni mogla navesti nobenega drugega vzroka za umor in samomor kot dejstvo, da je moral fant zgubiti hipoma razum. V družini je vladalo jako mirno življenje.

Nenavadna zdravniška operacija na živcih

Columbus, Ohio, 6. decembra. Charles Paugh, poznani atlet, je imel pretrgane živce. Zdravniki so mu jih včeraj spravili skupaj in uredili, in dočim je bil Paugh prej otrpjen na desni roki, se danes popolnoma zdravega počuti. Doslej se je mislilo, da se pretrgane živce ne more ozdraviti, toda zdravnikom se je posrečilo tudi ta nenavadna operacija. Zdravniki pravijo, da bo tekom šestih mesecev otrpjenost popolnoma izginila.

Oglasi se izplačajo

Dobro blago se mora oglaševati, ako se hoče prodajati. Slabega blaga se ne izplača oglaševati. Naši Slovenci bi morali več dati na oglaševanje. Amerikanske trgovine so napredovale, ker so mnogo oglaševale. Ravno tako store lahko tudi slovenske trgovine, ki imajo dobro blago na prodaj, da pridržijo odjemalce v svoji sredini.

Zopet zdrav

Mr. Ralph Danilo, ki je poznani mnogim Slovincem kot oznanjevalec slovenskega radio programa lansko leto, in ki je zastopnik Frank Cernetove trgovine, se je zopet znašel pri svojem delu. Pred več tedni ga je popadel pes in nevarno ranil, da se je moral zdraviti na svojem domu.

Iz bolnice

Iz bolnice se je vrnil Mr. Anton Jakopič na svoj dom na 7612 Myron Ave., ki je srečno prestopil operacijo. Prav lepo se zahvaljuje mnogoštevilnim prijateljem, ki so ga obiskali in razveselili s cvetličami in tudi onim, ki so darovali za sv. maše za njegovo zdravlje.

Vodja banke

Naš mladi rojak, Mr. John A. Pucel, je bil te dni imenovan za vodjo Broadway-55th St. podružnice Standard Trust banke. Mr. Pucel je drugi sin dobro poznane družine Mrs. Frank Pucel, ki so dalj časa vodili gostilno v Žužemberku. Mr. Puceljnu iskrene čestitke!

Najdena očala

Včeraj so se našla očala na St. Clair Ave., kdor jih pogreša, jih lahko dobi na 6003 St. Clair Ave.

Belgijska kraljica je obiskala prizadete kraje, kjer je strup moril

Bruselj, 8. decembra. — Belgijska kraljica Elizabeta je danes obiskala vasice v Meuse dolini, kjer je bilo toliko oseb preteklih dni zastrupljenih na skrivnosten način. Obiskala je hiše prizadetih in tolažila ranjence. Ranjenci so pripovedovali, da ko so se nahajali v okraju, kjer je vladala megla, da so hipoma čutili nekako žgečkanje v grlu, nakar so zboleli. Od sobote so umrle še tri nadaljne osebe, tako da znaša število žrtev sedaj 67. Mnogo jih pa leži na domovih. Čimdalje bolj prevladuje mnenje, da so strupeni plini prišli od kake tovarne. Državne oblasti so začele preiskovati katastrofo, dasi so zdravniške oblasti bile prvotno mnenja, da je zastrupljenje prišlo od megle. Policijski uradniki in zdravniki obiskujejo sedaj razne industrijske naprave v Meuse dolini, da se preprečijo, če izvirajo v tej ali oni tovarni strupeni plini. Enaka katastrofa se je pripetila v isti dolini v letu 1911. Medtem se je pa zanesel strah pred istim zastrupljenjem v Anglijo, kjer je v okraju Croomount nagloma poginilo deset kosov goveje živine, ne da bi se boglo pronaesti vzroka temu. Noben živinozdravnik ni mogel pronaesti vzroka poginutju živali. Tudi v tem okraju je zadnji dan prevladovala megla slična kot v Meuse dolini.

V sovjetski Rusiji imajo le smrtno kazni

Moskva, 6. decembra. Generalni državni pravdnik Krilenko je danes predlagal smrtno kazen za osem ruskih inženirjev, katere so obdolžili prevratniškega gibanja. Tisoče ljudi je vsako leto v Rusiji poslanih v smrt radi raznih prestopkov boljševiških postav.

Katalog iz domovine

Mr. Anton Mervar, poznani naš slovenski trgovec na 6919 St. Clair Ave., ki se je nedavno vrnil iz stare domovine, nam je prinesel lep seznam gramofonskih plošč iz Ljubljane. Izdal ga je g. A. Rasberger. Med drugimi ploščami, ki so v Ljubljani naprodaj, so vse Lausche-Udovih plošče, pa tudi plošče družstva "Jadran" ter sester Milavee.

Nove radiole

Slovenska trgovina A. Grdina & Sons ima izključno agencijo med Slovenci za prodajo imenitnih radiol aparatov. Letos so ti aparati zelo poceni. Dobite ga lahko domov na poskušnjo. Prepričali se boste takoj, da boljšega aparata ne dobite. Oglasite se v eni izmed Grdinovih trgovin ali pa pokličite po telefonu, pa ga vam pripeljejo na dom.

Mr. Zbašnjak na obisku

V ponedeljek se je oglašil v našem uradu Mr. Anton Zbašnjak iz Pittsburgha. Prav dobro došel nam je bil!

Euclid Rifle klub!

Opozarjam vse člane Euclid Rifle kluba in članice Good Time Hunting kluba, da se vrši letna seja obeh klubov v torek 16. decembra, ne pa danes, kot prvotno sporočeno. To pa vsled tega, ker niso prišli še vsi lovci iz Pennsylvanije, kamor so šli po srnjake.

Jetika je še vedno velika morilka človeštva

Slovenski radio program ponos Amerikancem

Človeku postane toplo okoli srca, ko čita hvaležna pisma radi poslušalcev slovenskega radio programa. Toliko hvaležnosti in priznanja se izraža v pisnih, ki jih dobivamo, da mislimo, da narodu ne bi mogli z ničemer drugim bolje postreči kot s slovensko godbo in pesmijo, kot je oddajana po WJAY radio postaji vsako nedeljo med 5. in 6. uro zvečer.

Naši Slovenci po stoterih naselbinah so silno hvaležni za slovenski radio program. Saj je tako redko, da slišijo kaj lepega in domačega. Mi v Clevelandu smo mogoče bolj razvajeni, ker imamo večkrat koncerte in godbo po naših slovenskih domovih, toda rojaki, tisoče njih, v manjših naselbinah, ki nimajo prilike kot rojaki v Clevelandu, ti so hvaležni iz dna njih srca za slovenski radio program. Seveda ga v prvi vrsti cenijo tudi naši Clevelandčani.

Pa ne samo naši Slovenci se radujejo nad radio programom. Tu imamo pisma Amerikancev, Ircev, Skotov, Angležev, Nemcev, zlasti pa od naših bratov Hrvatov, ki nam pišejo tako lepa pisma, da človek, ko čita njih besede, vsaj nekoliko pozabi na trud in žrtve, ki jih imamo s slovenskim radio programom.

Na primer, iz Defiance, Ohio, nam piše Mr. F. B. Miller: "Ne morem najti besed, da bi primerno opisal radost, katero uživam, kadar poslušam slovenski radio program na WJAY postaji. Brez vsakega dvoma je resnica, da je slovenski radio program najboljši, kar sem jih sploh še kdaj slišal na sploh kakšni radio postaji. In ne morem vam povedati, kaj je najboljšo, vse je najboljšo, od kraja do konca. Iskrena vam hvala."

John Potokar lastnik, 6517 St. Clair Ave., John L. Mihelich Co., v S. N. Domu, August Kaušek, 827 E. 185th St. in Laušin Motor Sales, 18901 St. Clair Ave. Za tikete boste dobili sigurno lepa darila, med drugimi \$500.00 vreden radio aparat, zastoj pot v staro domovino, celine, pohištvo, ure in drugo. Se vam prav prijazno priporočamo, da nam pomagate v tem poslu.

Nova telefonska centrala v papeževi državi

Rim, 6. decembra. Papež Pij je danes posvetil novo telefonsko centralo, ki se nahaja v Vatikanu. Papežev osebni telefon je iz čistega zlata. Vse skupaj je darilo American Telephone and Telegraph družbe.

Jamšek in pes

Preteklo soboto večer se je naš poznani slovenski zidar, Mr. Jamšek mnogo trudil, da je na cesti vlovil mladega psička — pudelna, katerega nam je z veseljem prinesel pokazat v ponedeljek. In pravi, da kdor ga je izgubil, ga lahko dobi na njegovem domu.

Učenci pridejo

Dne 28. decembra se snide v Clevelandu 5000 znanstvenikov iz vsch krajev Amerike in ostalega sveta. Ti učenci bodo zastopali vsakovrstne vede, od aritmetike do antropologije. Na zboru bo tudi najbrž znameniti nemški učenjak Einstein.

Škof Schrems zbole

Nevarno se je prehladil škof Rt. Rev. Schrems, ko je v nedeljo prisostvoval pri dveh večjih cerkvenih obredih. Podal se je v bolnico, kjer so ga zdravili zdravniki, nakar je bil poslan na svoj dom.

35 držav je že zahtevalo, da se vrši narodno glasovanje o prohibiciji

Washington, 8. decembra. Doslej je že 35 raznih držav v Zedinjenih državah naprosilo kongres Zedinjenih držav, da skliče ustavno konvencijo in se odredi narodno glasovanje glede prohibicije in o nekaterih drugih zadevah. Med ameriškim narodom se opaža vedno večji nemir, poleg tega so pa manjšinske stranke neprestano na delu, da se odredi narodno glasovanje. Tako glasovanje bi bilo prvo v zgodovini Zedinjenih držav. Sedanjemu republikanski kongres sicer najbrž ne bo slišal ali poslušal ljudski glas, ki kriči po narodnem glasovanju, toda kakor hitro mine poslovna doba sedanjega republikanskega kongresa in se zbere nov kongres, je prilika, da kongres razpiše narodno konvencijo glede glasovanja o posameznih točkah ameriške ustave. Svarilo kongresu, da predloži na glasovanje prohibicijski amendment, je poslal Robert C. Morris, upljivni republikanec iz New Yorka in poznan odvetnik za ustavo in mednarodne postave. Izjavil je, da novi amendmenti k ameriški ustavi pomenijo "narodno katastrofo." Kar je treba, pravi Morris, je odprava starih amendmentov, ki težijo ameriški narod. Slabi časi, gospodarska depresija in skrajno neznošen ekonomski položaj, vse to prihaja iz vzroka, ker se postava preveč vmešava v privatne zadeve državljanov.

V Rusiji zopet streljajo "izdajalce." Nad 2,000 inteligentov v ječah

Moskva, 8. decembra. Osem prominentnih ruskih inženirjev je danes stočno poslušalo, ko so boljševiški sodniki pet izmed njih obsodili v smrt, a tri pa poslali v ječo za mnogo let. Ob enem se je vsem skupaj zaplenilo njih premoženje v korist boljševiške blagajne. Inženirji so bili obtoženi, da so se zarotili, da uničijo boljševiško vladu. Vsi obtoženci so priznali svoj "zločin." Obsojenci imajo glasom postave 48 ur časa, da naredijo apel na centralni odbor boljševiške stranke. Ako jim ta ne podeli pomilostitve, tedaj bodo nemudoma ustreljeni. Poleg tega je usoda 2,000 političnih kazencev v Rusiji odvisna od te razsodbe. Mogoče je, da bo vseh 2,000 postreljenih. Med v smrt obsojenimi se nahajajo: Leonid Ramsin, bivši profesor na tehnološkem zavodu v Moskvi. Viktor Laričev, bivši načelnik državne kurivne industrije. Nikolaj Čarnovski, 62 let star, profesor na tehnološkem zavodu. Ovan Kalinkov, profesor na vojaški zrakoplovni akademiji, in Aleksander Fedotov, 67 let star, profesor in načelnik znanstvenega zavoda v Moskvi. Boljševiki so zadnji dan obravnave napolnili sodno dvorano s svojimi pristaji. Mlada dekleta so se smejala, ko je bila izrečena obsodba, kot bi bila navzoča pri gledališki komediji.

Kitajce je nekdo pošteno potegnil za nos

Canton, Kitajska, 8. decembra. — Mnogo stotin Kitajcev je danes navailo na tukajšnje podružnico National City banke, ki ima svoj glavni urad v New Yorku, in ki je najmočnejša banka na svetu. V par urah so Kitajci znosili \$1,200,000 iz banke. Banka je izjavila, da bo takoj plačala vsako zahtevano vsoto. Nekdo je Kitajce potegnil, češ, da je glavna banka v New Yorku propadla. Banka ima nad tisoč milijonov dolarjev premoženja. Ko so Kitajci dognali, da so bili potegnjeni, so skesanih duš znosili groše zopet nazaj v banko.

Mati je umrla v ognju, ko jo je reševal sin

Elyria, Ohio, 8. decembra. — Šestnajstletni Lawrence Wilson je hotel včeraj v kuhinjo svojega doma, ko je slišal eksplozijo. Dobil je svojo mater gorečo, in skušal jo je prineesti iz kuhinje na prosto, toda je moral končno sam bežati, da ni zgorel v ognju. Mati je umrla v plamenih.

Kača je zastrupila juho, 40 mrtvih

Bombay, 8. decembra. Štirideset dijakov londonske mislonske univerze se je zgrudilo mrtvih na tla, ko so zavžili juho pri kosilu. Pozneje so ugotovili, da se je kača splazila v posodo, v kateri se je kuhala juha in spustila svoj strup v juho.

Barthou je izvoljen ministrom predsednikom

Pariz, 8. decembra. — Louis Barthou, ki je bil načelnik francoske vlade v letu 1913, je danes sprejel povabilo predsednika francoske republike, da stori nov kabinet na mesto Andre Tardieu, kateri je moral odstopiti, potem ko je bil poražen v senatni zbornici.

* Danski kralj je dobil nevarne poškodbe v avtomobilski nesreči.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
4117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 288, Tue. Dec. 9th, 1930.

Pred Božičem

Menda letos nakupovanje ne bo tako obilno pred božičnimi prazniki kot je bilo druga leta, ko je bilo dela v obliki in so bili tudi plačani dnevi redni. Vseeno, pred Božičem si skoro vsakdo nakupi nekaj potrebnih in ali one vrste. Mnogo naših ljudi še dela, nekateri imajo prihranke in vsi ti bodo to ali ono kupili za božične praznike.

Marljivi rojaki so prihranili nad stotisoč dolarjev samo v Božičnem klubu pri slovenski North American Trust banki. Ta denar je šel med narod. Nekateri so te prihranke od Božičnega kluba vložili k svojim rednim prihrankom, drugi so pa zopet vzeli denar in si bodo nakupili svoje potrebščine za Božič.

Rojaki, kam bo šel ta denar, ki je bil zaslužen od slovenskih rok tekom leta? Ali bomo znosili ta denar v tuje roke, da ga nikdar več ne vidimo, ali ga bomo vložili v slovenske trgovine, ki nas poznajo in podpirajo tekom celega leta?

Ne bi rekli, če bi naši ljudje hodili po blago drugam, k tujerodcem, ako ne bi imeli dobro opremljenih, modernih slovenskih trgovin, v katerih dobite vse karkoli hočete, pa tudi poleg tega blago po jako zmernih cenah. Imamo jih dovolj, za vse naše ljudi. In s ponosom lahko rečemo, da so naše slovenske trgovine danes bolj opremljene, čiste in snažne kot so bile kdaj prej.

Zavedati se moramo, da je napredek naroda v obilni meri odvisen od napredka naših trgovin. Ako uspevajo naše slovenske trgovine, tedaj bo napredoval narod sam. V trgovinah se zbira denar, promet je živahen, in če se zbira denar v slovenski trgovini tedaj ostane v slovenskih rokah, in eden ali drugi ima od tega dobiček.

Svojih 35,000 Slovencev v Clevelandu kupi letno do deset milijonov dolarjev vrednosti blaga. Ako bi šel ves ta denar v naše trgovine, bi bilo bolje za trgovce, za naša društva in vse posameznike. Ako slovenski trgovci ne bi imeli blaga, ki ga potrebujejo, ne bi ničesar rekli, toda slovenski trgovci imajo na razpolago vse, kar hočete, in poleg tega pa, ako kupujete pri njih, podpirate samé sebe indirektno s tem, da omogočite trgovcem, da dajejo društvom in narodnim ustanovam.

Imamo trgovce vse vrste. Ako vam eden ne ugaja, pojdite k drugemu. Kadar hodite k tujerodskim trgovcem ne vprašujete, kdo je in kaj, pač pa stopite v njegovo trgovino, ker ste menda misljali, da vam bo prodal blago, ki je za vas. In če vam more tuji trgovec, koliko v več vam lahko postreže vas lastni rojak ki čaka na priliko, da vam po zmerni ceni prodaja blago, na katerega se lahko zanesete.

Koliko potrošijo naši trgovci za oglase v časopisu, koliko potrošijo za oglase na društvenih plakatih in programih. Denar, ki ga potrošijo pride od vas, in gre zopet nazaj med vašo društva in med naša podjetja. Ali ni naša največja dolžnost, ko kupujemo potrebščine, da kupujemo slednji pri naših lastnih ljudeh.

Mogoče ne boste dosti kupili, mogoče za 50 centov ali pa za en dolar, toda vsak cent, ki ga potrošite, obrnite se do slovenskega trgovca. Držimo denar v naselbini, nikar ga ne nosimo tujcem, ker ga sicer nikdar več ne bomo videli. Upamo, da sleherni Slovenec in Slovenka razume pomen teh vrstic in se bo po njih ravnal. Pomagajmo si samim sebi, nikar ne pomagajmo drugim, ker sicer se zna zgoditi, da si drugi pomagajo naprej, sami pa ostanemo siromaki.

D O P I S I

Lorain, O. — Članice društva njega so bile v zadnji gri enake, ko je potem captain Jennie Svet Černe dosegla zmago. — Naše kegljačice so sledeče: Jennie Černe, Rose Smole, Mary Smole, Mary Tomšič, Johanna Debeve. Upamo, da ostanjejo še nadalje na površju v tekmi z ostalimi društvii, ker so same fajni članice, ki delajo čast društvu in S. D. Zvezi.

Slovenski radio program je zelo dobro aranžiran, zato je veliko zanimanje zanj. Točke na programu so vedno lepe, največ pa šteje fin glas pevcev in lepo spremljevanje ter žive domače pesmi in poskočnice na orkester. Da rojaki v naši naselbini upoštevajo delo in stroške programa, se je pokazalo, ko radi segli po listkih, da malo pripomorejo k programu.

Zadnjega programa nisem slišala, ker človek ne more biti na dveh krajih naenkrat, a so mi hčerke povedale, da je bil izstaven. Vendar smo slišali tudi lepo petje v City Auditorium v Clevelandu. "Peli in igrali so

"Gorenjskega slavčka," ki je zelo dobro in brez nedostatkov izpal. Člani "Zarje," pokazali ste, da Slovenci nismo zadnji in se tudi mi lahko skušamo z ostalimi narodi.

Pozdrav vsem, ki se zanimajo za napredek slovenskega naroda!
Vida Kumšč.

Kenmore, O. — Priloženo pošljem celoletno naročnino za Ameriško Domovino, katero še naprej redno pošiljate v naše klubove prostore. Večini članom Kluba Slovenskega Doma je Vaš list najbolj priljubljen. Člani, ki zahajajo v Klubove prostore, ga čitajo vsak dan. Članom pa, ki bolj poredkoma prihajajo v klubove prostore, bi priporočal, da si naroče Ameriško Domovino na svoj dom. Kajti Klub Slovenskega Doma se bo posluževal tega lista v prvi vrsti za oglase in dopise in da bodo tako brali kaj bo novega, da ne bo treba nositi časopisa od hiše do hiše.

Upam, g. urednik, da ne boste zamerili, ako omenim par besed glede naših klubovih prostorov. Že parkrat mi je prišlo na uho, da nekdo trosi okrog zelo slabe vesti o naših klubovih prostorih, kot da bi bila to kaka beznica, kjer je vse slabo dovoljeno, da se pohujšuje mladina i. t. d. Skoro ni vredno, da bi se človek oziral na take izmišljotine. Vsi člani kluba najbolj sami vedo, da je v klubovih prostorih vse v najlepšem redu. Kadar je kakšna zabava, je poštena zabava in se zabavamo po

Delavske razmere so še vedno take, kot so bile zadnje čase, z malimi izjemami. Nekateri tovarne so vendar začele jemati svoje stare delavce nazaj na delo. Brezposelnih imajo vsaj še malo upanja, da bo mogoče vendar enkrat malo več dela in za služka.

Frank Tomšič.

"UČENJAK"

Veseloigra "Učenjak" je bolj malo poznana Slovincem v Ameriki. Spisal jo je dr. Franc Detela. Povzeta je iz meščanskega življenja, je precej globoko zamišljena in zahteva dobre igralce za uspešno in zadovoljivo uprizoritev. Vsebuje mnogo humorja v tekmovanju doktorjev o učenosti, ljubezni in splošnem ugledu, ki karakteristično zastopajo vsak sebe. Dramsko društvo "Anton Verovšek" jo predstavi v nedeljo, 14. decembra, ob 7.30 zvečer, na odru Slovenskega Delavskega Doma na Waterloo Rd. Naj sledi kratek opis njene vsebine in vrednote.

Visokočislani, znameniti frenolog, dr. Blažič, preiskuje in proučuje razne sisteme zdravljenja ter ugotovi, da je frenologija ena najpopolnejših ved, ki je nezmotljiva. Trdi, da spozna človeka po sami lobanji, njegovo duševno stran in da vidi v nji posamezno delovanje živcev ter njihov nagonov. Zato sugestivno obližim in sodnikom, naj ne pošiljajo morilcev in drugih hudodelcev v ječo in na vešala, pač pa v blaznico. Posreči se mu dokazati in prikazati nedolžnim Andreja Murna, ki je obdolžen uboja Marinovega blaginjaka g. Krulca. To ga še bolj utrdi v njegovi veri. Poveča pozornost na posamezne objekte, gre z novimi iznajdbami pred zdravnike in znanstvenike ter jim praktično dokazuje svoje sisteme.

Zaradič se namerava s Selmo, hčerko bogatega trgovca Marina. Ker pa je preveč zaposlen s svojo frenologijo, nima časa dvoriti Selmi. Nadomestujeta ga, radevolje, odvetnik Gornik in dr. Grm. Slednji postane sčasoma zelo resni tekmeč Blažiču. Grm pregovori Selmino mamo Marto, da Blažič ni za Selmo in nasprotno ona ne za Blažiča, češ, kako le more dati hčer tako fanstastnemu ideologu. Marin oče se drži le slavne Blažiča, in tudi Selmi ugaja njegova "slava in čast."

Jakob, Blažičev sluga, uživa vse zaupanje svojega gospoda. On izrablja vsako priliko in pomaga mešati sisteme sebi v do-

našem pravem slovenskem občaju v vseh ozirih pošteno.

Seveda, kjer se ljudje zbirajo, tam se snidejo dobri in slabi. In ako slučajno pride kak tujca oseba, katere vodstvo ne pozna, in je morda na slabem glasu, se je ne more enostavno baciti ven. To bi bilo neollikano in surovo. Dokler se človek vede dostojno, je dobrodošel povsod.

Kar se pa godi zunaj, izven poslopja, po cestah, pa menda za to ni klub odgovoren. Za tam je mestna policija. Toliko v pojasnilo Slovincem v tukajšnji okolici, ki ne zahajajo v klubove prostore.

Akronski brezposelniki so pa kar čez noč postali trgovci. Samo da drugega ne prodajajo kot jabolka. Vsakih petdeset korakov naletiš na enega, ki ima za klobukom papirnato tablico z napisom: pomagajte brezposelnim, kupite jabolko, vsako jabolko je pet centov. Mesto Akron ne more dati vsem brezposelnim dela in jim na ta način pomaga. Mesto jim je preskrbelo tablice z napisi. Jabolka pa si morajo sami kupiti, seveda jih dobe poceni. In tako, vidite, nam ni treba jabolk stradati, ker nam jih vse ponuja.

Delavske razmere so še vedno take, kot so bile zadnje čase, z malimi izjemami. Nekateri tovarne so vendar začele jemati svoje stare delavce nazaj na delo. Brezposelnih imajo vsaj še malo upanja, da bo mogoče vendar enkrat malo več dela in za služka.

Frank Tomšič.

"UČENJAK"

bro. Pomaga slepariti Marinovu blaginjaku Krulcu, ob priliki si osvaja Blažičevo denarnico, svojo ljubezen vsiljuje hišni Lojzki, in celo gospodično Selmo je pripravljen prevzeti od svojega gospoda. Blažič ima predavanje pred znanstveniki v antropološkem klubu, preiskovatelj prične "glave velikih mož," a pri večini vseh h konstatira na njih vseh samo "goljufijo in sleparstvo." S tem se zameri poslušalstvu in pošljejo ga v blaznico, pod oskrbo dr. Grma. Sedaj pa dobi dr. Grm priliko izvajati konsekvence nad zaprtim Blažičem. Pri tem mu pridoma pomaga sluga Jakob. Tudi na prošnjo Blažičeve zaročenke, gđe. Selme, noče izpustiti Blažiča iz blaznice. V blaznici se vrše smešni prizori, ko obiskujejo Blažiča njegovi prijatelji. Sluga Jakob si misli, da ne bo njegovo šef nikoli več pameten, priča njegovo suknjo in klobuk ter odda vse doktorjeve listine skrivajočemu že blaginjaku Krulcu. Nazadnje reši Blažiča iz blaznice kočijaž Muren, s pomočjo Gornika ubeži ter se za teče k trgovcu Marinu. Marinovi pa se ga prestrašijo, se mu odmikavajo, misleč, da je v resnici blazen. Ravnatelj blaznice, dr. Grm, obvesti oblasti o Blažičevem begu. Najdeta ga Grm in sluga Jakob pri Marinu ter ga hočeta s silo odpeljati nazaj. To pa prepriči pravkar došli odvetnik Gornik. Medtem pa ujameta policija človeka, kateri se izdaje za Blažiča, v resnici pa je le suknja in klobuk Blažičev, a oseba pa je "lumparski Krulac." Nato pridejo za Grma sitnosti in treba mu je diskretnosti. Krulca in Jakob morata pa pred sodnikom reševati svoje izvršene "zasluge." Vsi prizori so zelo smešni, ker vsebuje igra neverjetne zavistosti, nesporazume in vzroke. Zato se priporočamo prijateljem iger, da posetijo to predstavo v nedeljo, dne 14. decembra, ob 7.30 zvečer v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd., za kar vam ne bo žal.

Publicistični odbor dramskega društva "Anton Verovšek."

ŽENE KOT RABLJI V SOVJETSKI RUSIJI

Med rablji čke v Odesi je tudi mnogo žensk, izmed katerih jih je precej, ki imajo komaj 16 let. Med temi bi omenili imeni Olge Gorškove in Lidije Paro-

hove. Opravičata prav isto delo kakor moški in dobivata za to delo isto plačo.

V opravičilo moškega stanu moramo navesti, da ženski rab-

lji bolj mučijo svoje žrtve kakor pa moški. Posebno vlogo med ženskami, ki so prevzele službo rablja v čeki v Odesi, je igralo dekle, Vera Grebenjukova po imenu, ki so jo boljševiki imenovali Doro. Vera Grebenjskova je bila stara komaj 20 let, velika, vitka, blondinka in pravih potez na obrazu. Bila je iz aristokratske rodbine in so ji domači preskrbeli odlično izobrazbo. Govorila je perfektno angleško in francosko. Kot hči polkovnika je imela dostop v boljše kroge, kljub temu pa si je zbirala popklic rablja in je v tem svojem poklicu pokazala toliko spretnosti in nečloveške grozovitosti, da so se ji vsi čudili, še celo boljševiki.

Osebe, ki so stale Grebenjukovi bližje, so povedale, da se je smrtno zaljubila v preiskovalnega sodnika čke, Masalskega po imenu, in da jo je ta pregovoril, da se je posvetila temu strašnem poklicu. Iz neumne ljubezni do tega moža je zatajila v svojem srcu ves človeški čut in hladnokrvno opravljala svoj strašni posel. Ko so starši zvedeli za ta korak svoje hčerke, so jo takoj spodili od doma, nakar se je preselila k Masalskemu. Večino dneva in noči je prebila Vera v poslopju čke, kjer je opravljala svoje delo. Pogosto pa jo je bilo videti tudi na cestah, toda vedno le v družbi z Masalskim. Zelo rada je nosila moške obleke. V svojem prostem času se je najraje mudila v neki kavarni. Oblačila se je ravno tako kakor Masalski in po najnovejši modi in cela Odesa so je kmalu poznali. Iz kavarne se je navadno podala zopet v čeko. O grozovitosti Grebenjukove pripovedujejo cele legende. Bila je zver v človeški podobi in v največje zadoščanje ji je bilo, če je mogla mučiti svoje žrtve. Da si boljše predstavimo sliko njenega dela, naj navedemo, da je v dveh mesecih in pol svoje strašne službe osebo ustrelila 700 oseb, z drugo besedo tretjino vseh ljudi, ki so jih spravili na drugi svet ostali rablji čke.

Ko so boljševiki morali pustiti Odeso Denikinju, je ostala Vera še vedno tam, prepričana, da se ji radi tako "slavne" preteklosti ne more ničesar zgoditi. Toda dva dni nato so jo agentje Denikinove protišpijonaže aretirali in jo močno zastraženo v zaprtem avtomobilu prepeljali na policijo. Ko je prebivalstvo Odeso zvedelo za njeno aretacijo, se je zbrala pred policijskim uradom velika množina ljudi, ki so zahtevali, naj se jim izroči Vera Grebenjukova, da jo bodo linčali. Nastopiti je moral vojaštvo, ki je razgnalo množico. Ker pa so se pogosto ponavljali poskusi od strani prebivalstva, da bi to zver s silo iztrgali policiji in jo potem linčali, so jo prepeljali v neko jetnišnico, kjer so jo zaprli v celico. Ponorelo se ji je, da je kmalu nato pobegnila iz ječe. 14 dni pozneje pa je bila ponovno aretirana in prepeljana v jetnišnico. Tudi to pot ni ostala dolgo tam. Kmalu nato jo je vojaško sodišče obsodilo v smrt na vešalih. Svoje strašno življenje je končala na dvorišču jetnišnice. Toda še tedaj, ko se ji je približal trenutek smrti, ni pokazala nobene strahu in je s smehom na obrazu stopila pod vešala.

ČEBELNI ROJ V SLASČIČARNI

V tako velikem mestu, kakor je Pariz, je vse mogoče. Tako se je neki dan zgodilo tudi to: V slasličarno na cesti d'Orleans je priletel roj čebel in posel po slasličah. Lastnik, strežni osebo in gostje so bili vsi iz sebe in kdor je mogel, je pobegnil. Lastnik je telefoniral po policijo na pomoč. Policija pa v to zadevo ni marala vtikati prstov — s čebelami ni kar tako! — ter je izjavila, da ni pristojna in naj se slasličarnar obrne na mestne gasilce. Toda brizgalne so pač zelo uporabne, če je treba razgnati roje demonst-

Če verjamete, al' pa ne...

Tole je prispevala Ana Cesarjeva in se je zagvišala, da je resnična, če verjamete, al' pa ne.

"Dragi Jaka! Vem, da te glava boli od skrbi, kako se bo o zmazal ženskam. Vem, da imaš hude sanje ponoči, kakor si jih imel v Kanadi, ko si na moosa čakal. Pišeš, da si z vsemi štirimi otepal, ko je doktor streljal na te — pa to so bile le sanje. Resnica pa je, da ženske od vseh strani streljajo na te in te tudi marsikatera zadene s svojim jezikom in grožnjami, prav v tvoje sladko srce.

Tudi jaz bi se ne branila, da primem za cepec, saj znam mlati s tremi ali štirimi, po snopeh, še bolj pa po bučah (au!). Saj imam tudi vzrok, da bi te enkrat pošteno premlatila. Zakaj? (Ja, zakaj? Op. Jakata). Zato, ko sem zadnjič enkrat spekla črn kruh mesto belega samo radi tvoje kolone. Pa še bolj bi se bil spalil, da me ni moj stari opozoril: "Meni se zdi, da kruh diši!" Jaz vržem časopis iz rok, pa hitro pogledam v peč, pa je bil že črn po eni strani, po drugi pa lepo rumen. "Nič ne de," je rekel mojiček, "bo pa ta lepa

tov, a proti čebelar v slasličarni! Sedaj je slasličarnarju šnila rešila misel: na vladi imajo državnega nadzornika za čebelarstvo, in ta bo znal pomagati. Telefoniral je na vlado, a tam so mu povedali, da je čebelarški načelnik pred meseci umrl in da je njegovo mesto še nezasedeno. Nova smola. Slednjič so v nekem predmestju staknili čebelarja in ga vprašali za svet. Svetoval je, naj čebele preženejo z dimom. Toda škoda opreme in lokala. "Ja," je menil na to čebelar, "potem pač ni drugega, kakor počakati, da čebele zopet same odlede." In tako se je tudi zgodilo.

SE ŽE ZAČENJA...

Zgaga z vlečkami namreč, ki zopet prihajajo v modo. Te dni se je v Budimpešti odigral prizor kakor v filmu: Na cestni železnici nestrpno čakata, da izstopita, mlada gospodična in star gospod. Njej se mudi, njeemu se mudi. Njena obleka ima moderno dolžino in mlada dama še ni vajena ravnati z vlečko. Ob izstopu je ne poprime temveč jo enostavno vleče za seboj. Stari gospod, ki se mu zelo mudi, pa se tudi ne zaveda ovir, ki jih stavi nepričakovanim moškim nogam najnovejša ženska moda — stopil je takoj za gospodično, hitro in krepko. In stopil je — o je! — na tenko čipkasto tkanino. Reklo je "resk" in gospodična je zavpila in kričala. Po pravici, kajti kakor trak tenke naramnice, ki so nosile obleko, so se pretrgale in gospodična je stala sredi ljudi hipoma v sami kombiniji. Občinstvo se je seveda škodoželjno posmehovalo, dama je od jeze in sramu jokala, stari gospod se je opravičeval, a dama mu je očitala neodpuštno nerodnost. Vmes je posegel še stražnik in dmal je pozval starega gospoda pred sodišče. Tankaj je zahtevala dokajšnjo odškodnino. Kadi je bil pa moder mož in je razsodil, da naj ženske same pazi-jo na svoje vlečke, ne pa da bi to prepuščale drugim — stari gospod je bil oproščen.

In taka je usoda nezadovoljnih moških

Madison, Wis., 6. decembra. Clayton Van Doran, ki je bil obsojen v dosmrtno ječo, ker je umoril svojo ženo, je bil danes poslan v oddelek, kjer moški izdelujejo ženske nogavice. Van Doran je umoril svojo ženo, ker se je slednja branila zašiti njegove strgane nogavice.

polovica moja, ta črna pa tvoja." Če bi bil ti, Jaka, takrat bližje, bi ti jo bila vrgla v glavo.

Pa še eno imam za te in če ni ta resnična, naj se pes obesi. Sliši se tako, kot ribniška, pa ni, ampak se je prigodila nekje pri Mirni peči. Tam imajo fantje navado, kakor menda povsod, da ne gredo spat s kokošmi, ampak šele prav brihtni postanejo, kadar se stori noč. Sredi vasi prepevajo, šale zbijajo, v fantovsko solnce gledajo, pa ljudi iz spanja bude.

Pri Erjavčevih je služila deklica Meta. Hiša je bila postavljena tako, da je Meta lahko iz svoje kamrice opazovala fante na vasi. Pa ni šlo Meti v glavo, zakaj fantje ponoči spati ne morejo in da cele noči po vasi rogovilijo, ko je vendar noč ustvarjena za spanje. Pa si ni dolgo s tem važnim vprašanjem belila glave, ampak je napravila kar kratko. Zavije se v ta veliko ruto, pa hajd na vas k fantom. Ko jo fantje zagledajo, jo vprašajo:

"Meta, oh Metka, kam jo pa ti mahaš ponoči?"

"Kam grem? Nikamor ne grem, samo do vas sem se namenila, da vas vprašam, kaj za eno poštajno delate na vasi in krade te ljudem spanje?"

Fantje se ustrašijo tega kratkega vprašanja, ker z Meto ni bilo zdravo hruške zobati, ker jo je bilo precej v kilki in so ji ljudje rekli "Martin Krpan." Pa se le eden skorajši in reče: — "Meta, trape lovimo."

"Jo!" se začudi Meta, "pa kaj vjamete?"

"Včasih vjamemo, včasih pa ne," se oglase fantje.

"I, trape bi šla pa še jaz loviti," se ponuja Meta.

In ker so bili fantje ljubeznivi in postrežljivi, so se z Meto zmenili, da se snidejo drugi večer pred ongavim kozolcem in da bodo šli skupaj trape loviti. Res se snidejo skupaj drugi večer in fantje pripovedujejo Meti skrivnostno, da se trapi najraje love blizu gozda. Napotijo se proti gozdu in pridejo do neke žive meje, kjer je bil nekaj prehod, katerega so naredile krave, ki so s pašnika v škodo uhajale. Fantje ukažejo Meti, naj se vstopijo k tistem prehodu, naj se skloni proti tlom in drži z rokama rob predpasnika, pa naj lepo mirno in tiho čaka, da se vjame trap v predpasnik. Oni pa da gredo nekoliko dalje, da bodo trape skupaj gonili.

Ravno tisti čas se je pa vračal proti domu krovce, ki je pokrival streho v vasi, pa se je v vaški krčmi nekoliko zamudil. Steza ga je peljala mimo tiste žive meje in ker je nosil v roki palico, je za kratek čas udarjal po meji, zraven pa veselo živčgal. Pa se primeri, da krovce spodoloughega zajčka, ki planje iz meje, jo vlije po stezi, potem pa hoče skočiti preko tiste ga prehoda, kjer je Meta trapa čakala. Pa se revež zaleti naravnost v Metin predpasnik. Meta pa kar hitro stisne predpasnik skupaj in začne vpiti na ves glas:

"Fantje, hej, kje pa ste! Trape sem vjela! Tone, Jože, Miha, Miklavž, slišite, trape sem vjela, Jožaaaa!"

Fantje so bili pa po ovinkih odšli v vas in so se Meti smejali, in čakali, koliko časa bo lovila trape. Ko pa zaslišijo njeno vpitje, prihitijo sem od vasi in jo sprašujejo, kaj da je vjela.

"Kaj sem vjela? Trape sem vjela, pa še velikega! Kje pa ste jih vi lovili, a? Nazaj v vas ste šli, mene pa samo tukaj pustili! To je bilo še stotaužen sreč, da sem vjela mladega trapa. Kaj bi bilo z menoj, če bi bila vjela velikega, saj bi me bil kar fental. Le čakajte, mrhe, jaz vam pokažem." To rekiš plane med tje in jih kar s komolci pomete tje po deteljšču, kot snope. Potem pa odkoraka ponosno domov, skrbno držeč v predpasniku trapa-zajčka. Drugi dan so imeli pa pri Erjavčevih fino pečenko, fantje so pa imeli dolg nos.

DVA TEDNA V KANADSKIH GOZDOVIH

Piše JAKA DEBEVEC

Okrog druge ure smo bili gotovi in podrli smo taborišče, pogasili ogenj in znesli prtljago v čoln. Jaz sem se sicer ponudil, da grem peš čez jezero domov, pa je družba rekla, naj jim raje delam družščino in tako sem ostal. Anton je vzel vesli v roke in odrinili smo o čez jezero. Vzeli smo slovo od prijetnega kraja, kjer smo imeli par dni tako lepo zabavo in kmalu se je romantično obrežje izgubilo nam izpred oči. Bog ve, ali vas bom še kdaj videl, divne kanadske šume!

Ker smo bili štirje v čolnu, smo plavalji le počasi naprej in vzelo nas je dobre štiri ure, preden smo prišli do kraja, kjer sta nas čakala Johnny in Joe. Joe je priklenil čoln in odpravil smo se po stezi proti drugemu jezeru. Joe nam je povedal, da so spravili že dopoldne vse moosove meso domov in da je vsa naselbina grozno vesela, ker bodo imeli za nekaj časa dovolj mesa, in to jako dobrega.

Vsak je nesel nekaj prtljage, Joe si je del na rame pa moosovo glavo. Dasi je Joe korenjak, pa je moral dostikrat počivati, ker glava je tehtala kakih sto funtov, poleg tega je bila pa še nerodna za nositi. Končno le pridemo do drugega jezera, čez katerega se prepeljemo in potem se napotimo peš proti domu. Ko pridemo na višino nad naselbino, smo začeli vriskati in peti, da se bo vedelo, da gredo lovci domov. Pred Klukovo hišo nas je čakala deputacija, ki nam je izrekla v imenu vse Kanade čestitko nad lepim plemenom in si je ogledala glavo (in nas).

Bila je sobota večer in po našem prvotnem načrtu bi morali biti sedaj že na potu proti Clevelandu. Ker nam je bil pa ves načrt pokvaril ta nesrečni moose, smo sklenili, da danes še ne gremo, in jutri, v nedeljo, da bomo počivali in da v ponedeljek se ne izplača začeti nobene važnejšega dela, in da odrinemo šele v torek zjutraj.

Mrs. Kluk (Lucy) nas je povabila na moosovo večerjo, kar sem posebno jaz vzel z veseljem na znanje, ker mi ni bilo treba sekati drv. Šli smo se preoblec, potem pa smo prešteli našo zalogo pijače ter prišli do zaključka, če smo božji in človeški, da je bo še za dva dni.

V nedeljo smo ves dan počivali in v ponedeljek tudi. Proti večeru smo pa spravili svoje stvari skupaj in šli h Klukovim, kjer smo ostali dolgo v noč. Zahvalili smo se jim za vso prijaznost in postrežbo in obljubili, da se morda še kdaj vidimo. Drugo jutro ob sedmih smo si pa stisnili še enkrat roke, opozorili Jova, naj varje ogenj in luč, še en prisrčni "goodby", pa smo se odpeljali proti Otter vasi, kjer nas je čakal doktorjev avto. Tam smo deli moosovo glavo spredaj na bumperje, ker drugje ni bilo prostora in jo je vsak lahko videl.

Opoldne smo bili že v Hullu, kjer smo imeli kosilo, zvečer ob desetih pa smo bili že 30 milj od Toronta. Ker smo vedeli, da je nerodno iskati prenočišča v velikem mestu, smo se ustavili v malem mestu pred Torontom in tam prenočili. Seboj nismo imeli nobene kapljice pijače, pa nam jo je preskrbel hotelski sluga eno steklenico, da nismo šli tešče spat. Ostalo nam je še en pol steklenice in to smo v zvečer drugo jutro seboj. Po poti sem fantom svetloval, da bi kupili kaj pijače za domov, pa si fantje niso upali prenesti je čez mejo. Rekel sem jim, da bi jo spravili par steklenic v moosov gobec, kjer jo ibljatjarji gotovo ne bodo iskali, toda tudi o tem niso hoteli ničesar slišati. Pa nič.

Okrog enajste ure pridemo v Niagara Falls. Predno smo zapeljali na most, so mi tovariši svetlovali, naj vržem tiste pol steklenice proč, da nas ne dober jaz sem pa rekel, da je ne dam in da grem raje na električni

stol za par minut, kot bi se pa ločil od božje stvari. Spravil sem steklenico v notranji žep pri suknjiču, in moško sedel na zadnjem sedežu poleg Franka. Kanadski ibljatjarji so nas pohvalili, ker smo ustrelili moosa in nas spustili naprej brez vsakih ceremonij. Na ameriški strani se je pa zapodilo k našemu avtomobilu neko suho človeče, ki je hotelo na vsak način vedeti, če smo bili rojeni, kje in zakaj, kot bi to njemu kaj v nos šlo. Doktor je govoril za vse in je povedal sitni živalci, da smo pač bili rojeni, čemu — pa da ne ve in da nas v Clevelandu že težko pričakujejo (ne vsi) in da smo v Kanadi kozle in moose streljali in da se je eden po nesreči zaletel v karabinko tistega, ki zadaj sedi (jaz sem se močno odkašljaj in sunil prsven) in da smo ga pač pili in do zadnje kapljice vse spili na kanadski strani, in da če ne verjame, naj vtakne svoj nos v našo prtljago. In jo je vtaknil, beštja!

Ukazal je doktorju, naj zapelja na stran, pasazirjem je ukazal iti iz avta in odpreti kovčege. Takrat je pa meni vroče prihajalo, da sem si obrisal pot z obraza in stopil prav počasi iz avta, eno roko držč v žepu, da se je zakrivala steklenica. Vsak lahko ve, da ni lahko ležti iz avtomobila z roko v žepu, ampak jaz sem vseeno to napravil; malo sem se bolj nazaj držal, pa je šlo. Potem začnemo jemati kovčege iz avtomobila, jih odpirati in ibljatjarji jih je pa pregledovali. Kar lepo je bilo gledati, ko je carinar vlačil na dan naše umazane cape in drugo ropotijo. Ljudje so radovedno zijačili v nas, z velikim veseljem pričakujoč, kdaj stegne kaka radovedna steklenica svoj vrat izza kakih hlač ali škornja. Mene je postalo sram, da se nahajam v tako umazani družbi, ki ne nosi čistega perila seboj, pa sem šel k prednjemu koncu avtomobila, kjer se je bila zbrala gruča radovednih ljudi in sem jim začel razkladati, kako in kje smo moosa ustrelili. Pa nisem imel svojih misli pri moosu, ampak pri steklenici, katero sem krčevito tiščal, da se je reva kar potila v žepu. Z enim očesom sem pa skilil na slavne Zedinjene države, ki imajo vsak trenutek vtakniti svoj nos tudi v moje zadeve, pa zakličem doktorju po slovensko, naj reče svojemu sinu, da odpre moj kovček, ker se jaz na nobeno vižo ne smem skloniti k tlom, da bi odpiral kovček, ker bi mi padla steklenica na tla, in bi me Zedinjene države prijele za kravatele. Še nikdar v življenju mi naš mili materni jezik ni tako prav prišel, kot sedaj. Financar je vse prebrskal in nazadnje se je s kislim obrazom nasmešnil, da smo orajti in da smemo nadaljevati svojo pot. Tudi mi smo se mu prijazno nasmešlili, v srcu nas je pa grizel strašen gnjev in bi bil jaz tiste ga ibljatjarja za dva centa prekučil z mostu v niagarske slapove, in bi ga bil, pošajno.

Tudi ko sem lezel v avtomobil, nisem vzel ene roke iz žepa, držč v pesti najlepšo figo, ki sem jo mogel v naglici napraviti. Rad bi bil ibljatjarju pokazal osle, pa sem se bal, da bi tega ne vzel za špas in bi se mu morda zdela za malo. Kakor hitro izginemo financarju izpred oči, se obrnem k doktorju in mu rečem:

"Ali čutite, doktor, da je avtomobil še enkrat lažji sedaj?" "Nič ne čutim; zakaj pa naj bi bil lažji?" "Ker se je meni strašno velik kamen od srca odvalil, da smo ibljatjarja naplahtali." "Dobro si jo izpeljal, Jaka." "Pa bom tudi sam pil." "Tak pa vendar nisi." "Well, bom videl, kako se bo vsa s Frankom obnašala."

Ob dveh popoldne smo se ustavili v Erie, Pa., kjer smo kosili in spili še tisto, kar je bilo v steklenici. Potem smo jo pa ubrali proti Clevelandu, kamor smo proti večeru srečno prišli, zdravi in veseli.

Tako se končajo moji kanadski obiski. Nekaterim so se dopadli, nekaterim pa ne. Našim ženskam sent zelo ustregel z raznimi recepti, in to je glavno. Da sem le ustregel našim cenjenim čitateljcem, pa dam eno figo za vsa žlahtna gospoda, ki misli, da je samo ono dobro in "fajn," kar oni zapišejo. Amen.

NA POMOČ!

Novele
Grazia Deledda

T. C. Bridges—Ant. Anžič

Bilo je jako temno, ko so se vračali po praznih cestah med praznimi hišami domov.

"Nič se ne bi čudil, ako bi začelo deževati," reče Alan. "Prav sreča bi bila, ako bi hotelo," nadaljuje nato, "kajti Bakairi dežja nimajo radi. Vsaj doslej nikoli še niso poskušali plezati po steni doli, ako je bila noč mokra."

Alan je vreme dobro prerokoval; komaj sta namreč fanta prišla na svoje stanovanje, že se posveti in zabliška, bobneče se oglasi grom in vlije dež.

"Ubogi Juan!" reče Jim, ko pogleda ven. "Ves bo premočen, Sam, že spet je zagrnelo!" "To nazadnje pa ni bilo grmenje," reče Sam živahno. "Bilo je streljanje!"

Oba sta za hip mirno stala in poslušala. Zopet isti glas.

"Prav imaš, Sam," reče Jim na kratko. "Gotovo so Bakairi na delu vkljub temu, kar je povedal Alan. Pojdiva! Najina dolžnost je, da priskočiva na pomoč."

Brž pograbitva klobuke, vzmeta pištole in planeta ven, kjer je lilo kakor iz škafa. V svoji naglici pa sta pozabila, katera smer je prava in ko se znova zabliška, spozna Jim, da sta na čisto neznani cesti.

"Jaz sem to tudi že opazil," reče Sam, ko mu Jim pove, da sta zgrešila. "Glavno smer imam sicer v glavi, vendar pa ni vredno, da bi se ubijala po teh neznanih uličicah. Tamle je glavni trg. Pojdiva zopet tja, pa bom takoj spoznal, kam morava kreniti."

"Hodi," reče Jim na kratko in Sam, ki je imel za smeri pravo mornarsko glavo, se zasučje ter pride naravnost na trg. "Totle morava, za templom."

Zopet posveti blisk in šine preko neba, Jim pa obstane kot ukopan in zgrabi Sama za roko. "Stoj!" mu sikne šepetaje ter ga potegne za neki steber.

"Kaj pa je?" vpraša Sam.

"Nekdo gre v tempel! Ni pa bil kak Hula. Prevelik je za to. Mislim, da je bil Gadsden."

Sam se zdrzne in zagode: "Tat! Za dragulje mu je!"

"Seveda," mu odgovori Jim.

"Pa to nakano mu morava za- braniti."

Sam je redkokdaj omahoval, zdaj pa le ni vedel, kaj naj stori. "Ali se smeva spuščati v to nevarnost? Ali nisva bolj dolžna Juanu pomagati?"

"Ne verjamem, da bi tam sploh pomoči potrebovali," odgovori Jim razsodno. "Slutim celo, da je streljal eden od Gadsdenovih ljudi prav zato, da nas spravi na napačno sled."

Pri teh besedah pa zopet zazari bleda bliskova luč in jima jasno razsvetli okolico. Pokaže jima trg, ki je bil kakor potok, pokaže pošastno gmoto templja, pa tudi čokatega človeka rjave polti, ki stoji med vrati.

"To je eden Gadsdenovih ljudi," reče Jim urno. "Gotovo ga je Gadsden postavil na stražo. Kaj naj storiva, Sam? Ali ne bo bolje, da greva po profesorja?"

"Ni časa," ga zavrne Sam. "Škoda bo narejena, preden ga bova mogla dobiti. Jim, vse je na najinih ramah. Zaleziva strahom."

v steklenici. Potem smo jo pa ubrali proti Clevelandu, kamor smo proti večeru srečno prišli, zdravi in veseli.

Tako se končajo moji kanadski obiski. Nekaterim so se dopadli, nekaterim pa ne. Našim ženskam sent zelo ustregel z raznimi recepti, in to je glavno. Da sem le ustregel našim cenjenim čitateljcem, pa dam eno figo za vsa žlahtna gospoda, ki misli, da je samo ono dobro in "fajn," kar oni zapišejo. Amen.

(Konec)

zo in jo zgrabiva! Naprej!"

Za takole podjetje je bil Sam kakor ustvarjen, kajti dasi težak in močan je bil uren in gibčen kot maček; Jim je bil kar zadovoljen, da je šel Sam naprej. Največja nevarnost bi bila tedaj, ako bi ju obsvetil blisk, pa Sam se je plazil v templovem predvoru od stebra do stebra ter pazil, da je bil ves čas dobro skrit. Tako je torej Gadsdenov človek zapazil njegovo navzočnost šele tedaj, ko ga je na tilniku povohala in pritisnila Samova pištola.

"Tiho!" zapove Sam srdito. "Roke kvišku!"

Možak je bil navidezno tako presenečen, da je kar ubogal.

"Jim, zveži ga in mu zamaši usta!" poveljuje Sam.

Jim stopi naprej, tedaj pa skočita iz kota pri velikih vratih dva moža; eden izbije Samu pištolo iz rok, drugi pa pograbi Jima s svojimi močnimi rokami okoli pasu in ga dvigne, da si ne more prav nič pomagati.

V naslednjem trenutku se oglasi Gadsden: "Dobro, Jose! Zvežite mlada lopova in ju spravite semkaj! Pustili ju bomo čez noč tu in ko ju bodo našli, bomo mi že daleč od tod."

71. Past

Jima je jeza kar razganjala, saj je bil popolnoma sam kriv, da sta s Samom zlezla v past, ki jima jo je brez dvoma Gadsden nastavlil.

"Zvežite jima roke in ju pripeljite noter!" zapove Gadsden. Okrene se k Jimu in mu re-

če s svojim hladnim smehljajem: "Ne mislim pa se še s tem muditi, da bi vama mašil usta, kajti četudi kričita, vaju ne bo nihče slišal. Moža, ki ju je Ilak postavil na stražo, sta itak že zvezana kakor vidva, ostali pa so zunaj v dežju in imajo opraviti z Bakairi."

Jim mu pogleda naravnost v oči in pravi očitačoče: "Mr. Gadsden, zdi se mi, da ste rekli: Lahko sem tat, lažnik pa nikoli!"

Gadsden pa ni bil užaljen. "Da, natančno tako. Rekel sem vam, da ne bom nobenemu teh vaših dragocenih Hulov nič zalega storil in besedo sem držal. Zdaj pa se nameravam okoristiti z nekaterimi teh čednih kamnov, ki jih bo mnogo lažje nositi nego kakšne pol tone zlata, pa so tudi skoraj gotovo precej več vredni. Nato pa bom izginil in vi lahko počenjate še naprej kar hočete."

Jim se ugrizne v ustnico in ne reče nobene več. Vedel je, da ne bi nič zaleglo, kajti oba s Samom sta imela roke čvrsto zvezane in bila tako brez moči, kakor kamni v tlaku, ki sta na njih stala.

(Dalje prihodnjič.)

MALI OGLASI

Proda se

Columbia viktrola, kot nova, in zraven pa 50 plošč, najboljših za petje in ples. 1114 E. 67th St. (289)

Tri sobe

s kopališčem vred se dajo v najem. 1106 E. 64th St. (288)

Ko je bil Robert J. Bulkley zaprišežen kot senator Zed. države Ohio, je dobil vse polno brzojavnih čestitk in cvetlic. Bulkley je demokrat in "moker."

Ko je osem roparjev napadlo goste v nekem zabavišču v Summit, Ill., je nenadoma ugasnila elektrika. Roparji so se tega tuho prestrašili, da so začeli kar na slepo streljati. Pri tem sta bili ustreljeni Alice Ward, levo, in Mary Brining, desno na sliki. Ranjenih je bilo tudi več drugih oseb. Roparji so po napadu zbežali.

Naznanilo

Članice društva sv. Cecilije št. 37 SDZ opozarjam na glavno sejo, ki se bo vršila v sredo, 10. decembra. Na to sejo ste vabljeni vse članice brez izjeme. Na glavni seji so pred nami važne zadeve in tudi volitev društ. odbora. Dolžnost vseh vas je, da pridete na sejo in po svoji previdnosti pomagajte in svetujete vse, kar bi bilo dobro in koristno za društvo in našo Zvezo. S sestrskim pozdravom — tajnica.

Najden pes

Na 1143 Norwood Rd., se je zatekel pes. Lastnik ga lahko dobi, ako se zgłosi na zgorej označenem naslovu.

Lepa prilika

Slovenec se nudi lepa prilika, ako imajo prazen lot in bi si radi postavili hišo. Jaz imam napredaj štiri hiše, v dveh nadstropjih, vsaka se proda po \$25.00. Ako želite, vam podrem tudi vašo hišo za \$50.00. Proda se tudi stavbeni les in drva za kurjavo. 5409 Spencer Ave.

Naznanilo in vabilo

Članice društva sv. Ane št. 4. SDZ se vljudno vabi, da se udeležijo letne seje 10. decembra. Začetek seje je ob 7. uri zvečer v S. N. Domu, v sobi št. 1, v novem poslopju. Reševati imamo več važnih zadev, kajti to je gl. letna seja. Volile se bodo tudi uradnice za bodoče leto. Kate- ra članica se ne udeleži te seje, bo kaznovana po pravilih. Naznanjam vam tudi, da bom pobirala ta mesec zadnji čas assement dne 23. decembra, v S. N. Domu v spodnji dvorani, namesto 25., ko je božični dan. Prosim vas, da vse prinesete plačati še ta mesec, kajti ko sem bila jaz dobra na vašo prošnjo in obljubo, tako bodite tudi vi, in vam bom iz srca hvaležna. Sestrski pozdrav — Mary Bradač, tajnica.

Pozor!

Najboljša sušilnica doma soljenega mesa, šunk, žolodcev in suhih klobas. Kdor hoče kaj posebnega za prigrizke, naj se obrne na Matija Križmana, kajti boljšega blaga tozadevno ne dobite po vsej Ameriki. Tudi najboljše riževé klobase dobite sedaj tam in te dobite tudi pri Alojz Cimpermanu na Glass Ave., za katerega tudi jaz sušim in ga toplo priporočam.

Matija Križman,

6030 St. Clair Ave. (Zadaj)
(Dec. 9. 11. 12.)

Zahvala

Spodaj podpisana se zahvaljuje Slovenski Dobrodelni Zvezi za točno in pošteno izplačano posmrtnino po mojem pokojnem možu John Zagorec. — Prav iskreno priporočam vsakega Slovenca in Slovenki, da pristopi v Slovensko Dobrodelno Zvezo.

Jennie Zagorc, soproga.

Tako ni prav!

Ko smo dali oglas v časopis, da pošiljamo koledarje po naročilu v staro domovino ali kam drugam, smo izjavili, da jih naročite in za nje plačate malo svotico 20 centov ali šest za en dolar. Pri tem je všteta poštnina, in koledar gotovo pride odjemalcem v roke. V veliko večino so naši odjemalci tako tudi stori- li, a prepričali smo se tudi, da nekateri jemljejo koledarje za sebe in jih potem sami pošiljajo, da se izognejo tem malim stroškom.

Naj bo povedano, da smo drage volje pripravljeni dati vsem družinam te koledarje zastoni, toda ne za pošiljanje. Ljudje ne verjamejo, da nas stanejo koledarji približno \$2000.00, ker jih naročimo ogromno število, in zato jih dajemo za tako nizko ceno, toda svota \$2000.00 je pa vseeno velika, in nam je raditve vsak cent dobrodošel, ki ga dobimo za povrnitev ogromnih izdatkov. Prosimo, da to vpo- šteivate vsi.

A. Grdina & Sinovi

Naročila se jemljejo v obeh prodajalnah za pohištvo.

Naznanilo

Članstvo društva Državljan št. 33 SDZ se prijazno vabi, da se udeležijo glavne letne seje v nedeljo 14. decembra, ob 9. uri zjutraj. Na dnevnem redu bo volitev odbora za l. 1931. Dolžnost vsakega člana je, da se gotovo udeleži. Frank Ludvig, 15412 Holmes Ave., tajnik. (289)

Hiša

se da v najem za eno družino. Sedem sob, dvojna garaža, lep vrt. Ravno tam je tudi napredaj pohištvo za jedilno sobo in kuhinjska peč, skoro novo. Proda se poceni radi selitve. Vprašajte na 18301 La Salle Ave., blizu 185. ceste. (289)

V najem

se da stanovanje, obstoječe iz štirih sob na 1238 E. 71st St. Kopališče, podstrešje, klet in pralnica. Vprašajte na 6211 Carl Ave. (288)

Stanovanje

se da v najem, štiri lepe in prostorne sobe in kopališče. Zidana hiša. 1113 E. 62nd St., ali Norwood Rd. (288)

Stanovanje

se da v najem, pet sob, furnez na vročo vodo, kopališče, prostorna klet in pralnica. 1252 E. 61st St. (288)

Stanovanje

in sicer dvojno, se da v najem. Vsako po 5 sob, kopališče, klet, pralnica, shramba za živila. V zidani hiši. Prav poceni. 1010 E. 70th St. (290)

DOBER PREM OG!

Točna postrežba!
The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
HENDERSON 5798

V SPOMIN

DVELETNICE SMRTI

Franka Malič

ki je umrl 9. decembra, 1928.

Že leta dva Te zemlja krije in poleg očeta Tvojga spisa, valjna trupa že trohita, tolažbe meni najti ni.

Solza pada še nečeta, tužno bje mi srce, smrt pobrala draga bitja, a v srcu mojem še žive.

Imela sem vaju vedno rada, ohranim vaju v duši srca, in čakajo v sladki nadi, da skup se sldemo enkrat.

In večni stvarnik vama naj plačilo svoje zadaj deli, v raju svetem zarja mlo na veke vama naj blesti.

Zalujoča: Antonia Malič.

HENRIK SIENKIEWICZ

POTOP

Iz poljske prevel
DR. RUDOLF MOLE

"To je tudi njemu podobno. A nam je prišel maščevanje do zadnjega diha. K sreči, da je dobil od mene nauk, da z nami ni lahka. Priznaj, da sem ravnal z njim po viteško in če bi se mogel kak francoski vitez pohvaliti s podobnim dejanjem, bi lagal o njem po cele dni, izvemiš ure spanja, jedi in poljubovanja; zakaj če se ti ljudje dobe, to lažejo drug čez drugega, da se solnce sramuje sijati. . ."

"Jaz pa bi želel, da bi si bil izbral boljših zaupnikov, ki bi imeli večje spoštovanje do radzivilskih kosti."

"Ta pisma, ta pisma!"

Brata sta nekaj časa molčala, potem pa se je prvi oglašil Boguslav:

"Kdo pa je ta deklica?"

"Bilevičevna."

"Bilevičevna ali Mieleškova, meni je vseeno. Ti veš, da znam delati verze tako lahko, kakor je lahko drugemu pljuniti. Toda jaz ne vprašam po njenem imenu, temveč če je lepa?"

"Jaz ne gledam na take stvari, a gotovo je, da se niti poljska kraljica ne bi mogla sramovati take krasote."

"Kraljica poljska? Marija Ludovika? Svoj čas je bila morda lepa, sedaj pa psi lajajo, če zagledajo to babo. Če je tvoja Bilevičevna taka, prihrani si jo zase. Če je pa res lepa, daj mi jo v Tavroge in jaz si izmislim tam z njo vred maščevanje za Kmitica."

Januš se je za hip zamislil. "Ne dam ti je," je rekel naposled, "zakaj ti se je polastiš s silo, a Kmitic potem razglasi moja pisma."

"Jaz da bi rabil silo proti eni vaški ptiki? Ne da bi se hvallil, imel sem opravila že z drugimi, ali prisilil nisem nobene. Edino enkrat, a to je bilo v Flandriji. . . Bila je neumna, — hčerka nekega zlatarja. Potem so prišli španski pešci in je šlo to na njihov rovaš."

"Ti ne poznaš te deklice. Iz vrle rodbine, čednostno vzgojena, dejal bi: samostansko."

"O, poznam jaz takšne samostanke."

"A pri tem nas ona sovraži, ker ta ženska je domorodkinja. Ona je premočila Kmitica. Malo je takih žensk med nami. Razum popolnoma moški. In najvnetejša pristašinja Jana Kazimirja."

"Torej mu mi pomnožimo pristašev."

"Ni mogoče, zakaj Kmitic objavi pisma. Moram jo varovati kakor lastno oko, vsaj nekaj časa. Potem jo oddam tebi ali pa tvojim dragoncem, meni je vse eno."

"Dam ti častno besedo, da se je ne polastim s silo, a besedo, ki jo dajem kot privatna oseba, vedno držim. V politiki je to nekaj drugega. Sram bi me bilo, če ne bi znal sam kaj doseči."

"Ne dosežeš."

"Torej v najslabšem primeru dobim zausnico, a od ženske to ni nič nečastnega. Ti pojdeš na Podlesje, kaj boš počel potem z njo? S seboj je ne vzameš, tu je ne pustiš, zakaj sem pridejo švedje, a treba je, da ostane dekle vedno v naših rokah. Ali ni bolje, da jo vzamem v Tavroge h Kmiticu pa ne pošljem razbojnika, temveč poslanca s pismom, v katero mu napišem: oddaj mi pisma, a jaz ti oddam dekle."

"Res je," je rekel knez Januš, "to je dobro sredstvo."

"In če mu je ne oddam popolnoma take, kakršno sem dobil," je nadaljeval knez Boguslav, "bo tudi začetek maščevanja."

"Saj si vendar dal besedo, da ne boš rabil sile?"

"Dal in ponavljam še enkrat, da bi me bilo sram."

"Torej moraš vzeti tudi njegova strica mečnika, ki prebiva tu z njo."

"Tega ne maram! Ta slahčič nosi po vaši šegi najbrže slamo v škornjih, a jaz ne morem prenesti tega."

"Ona ne bo hotela iti sama."

"To bomo še videli. Povabi jo nočjo na večerjo, da jo ogledam in izprevidim, če se izplača pehati se zanjo, jaz si pa med tem izmislim sredstva zanjo. Za Boga, le ne povej ji nič o Kmitičevem dejanju, zakaj to bi ga dvignilo v njenih očeh in utrdilo njeno zvestobo do njega. Pri večerji pa mi ne ugovarjaj v nobeni stvari, najsi govorim kar koli."

Knez Januš je mahnil z roko in odšel, knez Boguslav pa si je podprl glavo z rokami in začel razmišljati o sredstvih.

VIII.

Na večerjo so bili povabljeni razen rosijskega mečnika in Olenke še odličnejši kejdanski oficirji in nekateri dvorjani Boguslava. On sam je prišel takolišpan in lep, da so se kar oči obračale za njim. Njegova lasulja je bila navita v umetno kodre; obraz je po nežni barvi spominjal na mleko in rože; brki so se zdeli kakor svileni kosmi, a oči kot zvezde. Obleden je bil v črno, kaftan je bil sešit iz suknjenih in baržunastih pasov, rokavi so bili zapeti ob vsej roki. Okoli vratu je imel širok ovrtnik iz prekrasnih brabant-skih čipk, neizmerne vrednosti in ravnotake zapestnice. Na prsi mu je padala zlata veržica, a preko desne rame mu je vzdolž kaftana šel do levega bedra sabljini pas iz nizozemskega usnja, a tako posut z demanti, da je bil videti kakor proga menjajočih se luči. Ravnotako se je bleščal od demantov tudi sabljini držaj, a na rožah njegovih čevljev sta se svetila največja, in sicer tako velika kakor dva lesnika.

Vsa postava se je zdela vzvišena, a obenem zlahka in lepa. V eni roki je držal čipkast robec, z drugo roko pa je držal klobuk, ki je bil obešen po takratnem običaju na držaju ozaljšan z dolgimi črnimi nojevimi peresi.

Vsi, ne izvemši kneza Januša, so gledali nanj z navdušenjem in občudovanjem. Knezu vojvodi so prihajala na misel mlada leta, ko je tudi on vzbujal na francoskem dvoru splošno občudovanje s svojo lepoto in bogastvom. Ta leta so bila že daleč, a zdaj se je hetmanu zdelo, da je oživel v tem krasnem vitezu, ki je nosil isto ime.

Knez Januš se je tedaj razveselil, in ko je prišel mimo, se je dotaknil s kazalcem bratovih prsi.

"Kar žar bije od tebe, kakor od meseca," je dejal. "Mar si se tako oblekel radi Bilevičevne?"

"Mesec lahko povsod pokaže svojo luč," je dejal samohvalno Boguslav.

In nato se je začel razgovarjati z Ganchofom, pri katerem se je morda tudi nalašč ustavil, da bi se bolje videl, ker je bil Ganchof nenavadno oduren in grd mož. Lice je imel temno in razoran od osepne, nos je bil podoben kraguljevemu kljunu, brki so mu štrleli kvišku; podoben jet bil duhu teme, a Boguslav je bil ob njem kakor duh svetlobe.

V tem sta vstopili dve dami: gospa Korfova in Olenka. Boguslav jo je pogledal z bistrim pogledom ter se priklonil najprej gospe Korfovi. Že je polo-

žil prst na usta, da bi po viteškem običaju poslal Bilevičevni poljub, ko pa je ugledal njeno zveveto krasoto, a ponosno in resno, je v hipu izpremenil svojo taktiko. Z desnice je prijel klobuk, se približal gospodični se priklonil tako globoko, da se je skoraj upognil v dvoje, kodri vlasulje so mu padli po obeh ramah, sablja je padla na tla, on pa je stal tako, mahal nalašč s klobukom in peresi v čast pred Olenko. Lepšega dvorskega poklona ne bi bil mogel narediti niti francoski kraljici. Bilevičevna, ki je vedela o njegovem prihodu, se je takoj spomnila, kdo stoji pred njo, zato se je prijel s prsti za suknjo in mu ravnotako izkazala globoko spoštovanje.

Vsi so občudovali njiju krasoto in ubranost manir, vidno že v samem pozdravu, a ne poseben znano v Kejdanih, ker je kneginja Januše, kot Vlahinja rajša imela vzhodno razkošje nego dvorne običaje; a kneginjica je bila še majhna deklica.

V tem je Boguslav dvignil glavo, stresel kodre svoje vlasulje na pleča, krepko zacepetal z nogami ter živo stopil k Olenki; obenem je vrgel pažu klobuk, sam pa podal gospodični roko.

"Lastnim očem ne verjamem in bržkone se mi sanja to, kar vidim," je govoril, spremljaje jo k mizi. "Toda povej mi, lepa boginja, na kak čudovit način si stopila z Olimpa v Kejdane?"

"Dasi sem preprosta slahčanka, a ne boginja," je odgovorila Olenka, "vendar nisem tako preprosta, da ne bi smatrala besed vaše milosti za izraz dvorljivosti."

"Ko bi tudi hotel biti najdvorljivši, ti tvoje zrcalo več pove nego jaz."

"Več ne pove, a odkritosrčno je," je odgovorila in stisnila ustnice po takratnem običaju.

"Če bi bilo v tej dvorani vsaj eno, takoj bi te peljal k njemu. Medtem pa se oglej v mojih očeh in videla boš, če ni njihovo občudovanje odkritosrčno."

Tu je Boguslav sklonil glavo in pred Olenko so zablišnile njegove oči, velike in črne kakor žamet, a sladke, presunljive in obenem žgoče. Pod vplivom njih žara je deklin obraz zardel, povsila je trepalnice in se mu nekoliko odmaknila, ker je čutila, da je Boguslav rahlo stisnil njeno roko k svojemu boku.

Tako sta prišla k mizi. On je sedel poleg nje in videlo se je, da je njena lepota zares napravila nanj nenavaden vtis. Pričakoval je, da bo gotovo našel slahčanko, brhko kot srno, smejajočo se in vreščeko kakor šoja in rdečo kakor mak, medtem pa je našel ponosno gospodično, v kateri črni obrvi si lahko opazil neupogljivo voljo, v očeh razum in veljavo, na vsem obrazu jasen mir nedolžnosti; pri tem pa je bila tako plemenite postave, tako ljubezniva in krasna, da bi mogla biti na vsakem kraljevskem dvoru cilj oboževanja prvih viteзов v deželi.

Njena neizreklija lepota je vzbujala občudovanje in hrepenenje, toda v njej je bilo obenem nekako veličanstvo, katero je brzdalo tako čuvstva, da je Boguslav nehote pomislil: "Prezgodaj sem ji pritisnil roko . . . pri taki je treba previdnosti, ne kar naravnost!"

Toda nič manj se je odločil, pridobiti njeno srce, in je občutil divjo radost ob misli, da pride čas, ko se mu to dekliniško veličanstvo in ta krasota vda sta v milost in nemilost. Strašno obličje Kmitičevo se je sicer upiralo tem sanjam, toda za predrznega mladega moža je bilo to še večja izpodbuda. Pod vplivom teh čuvstev je ves vzplamtel, kri je začela vreti v njem, kakor v vzhodnem žrebcu, vse njegove strasti so oživele nenavadno v njem in vsa njegova postava je žarela kakor njegovi dijamanti.

Razgovor pri mizi je postal splošen, ali bolje izpremenil se je v splošen zbor pohval in hlimb

za kneza Boguslava, katere je imenitni vitez poslušal z nasmehom, toda brez posebnega zadovoljstva, kakor bi poslušal kaj navadnega in vsakdanjega. Najprej se je govorilo o njegovih bojnih činih in dvobojih. Imena premaganih knezov, markizov, baronov so se sipala kakor iz rokavov. On sam je še tu pa tam mimogrede dodal kako ime več.

Poslušalci so se čudili, knez Januš si je zadovoljno gladil svoje dolge brke, naposled je rekel Ganchof:

"Ko bi mi tudi imetje in rod ne delala ovir, vendar ne bi hotel hoditi vaši knežji milosti na pot in se le čudim, da se še najdejo taki predrzneži."

"Kaj hočeš gospod Ganchof?" je dejal knez. "So ljudje z železnim obličjem in zbadljivim pogledom, katerih se prestrašijo ob samem pogledu, toda mene je Bog obvaroval pred tem . . . Mogoč obličja se ne ustraši niti devica."

"Kakor se tema ne boji bakle," je odgovorila ljubeznivo in prilinjeno gospa Korfova, "dokler ne zgori v njej. . ."

Boguslav se je nasmehnil, gospa Korfova pa je nadaljevala, ne da bi se nehala prilizovati:

"Gospode vojake zanimajo bolj dvoboji, me ženske pa bi kaj rade slišale o ljubezenskih doživljajih vaše knežje milosti, o katerih so vesti prihajale celo do nas."

"Neresnične, gospa dobrotnica, neresnične . . . Vse to se je povečalo med potjo . . . Snubili

Nove RCA Radiole

GRDINOVE TRGOVINE IMAJO IZKLJUČNO AGENCIJO med Slovenci za prodajo slavnih RCA radiol, super-heterodyne radijev. Ti so najmočnejši in obenem najbolj izbrani radiji na trgu. Letos imajo še to ugodnost, da so zelo poceni v primeri z cenami drugih let. Dobite ga domov na poskušnjo in prepričali se boste, da bi morali imeti doma RCA radio.

9 tubov — specialno Electro dynamic speaker, sprejemna kontrola, kar povzroča čisto in nemoteno prejemanje.

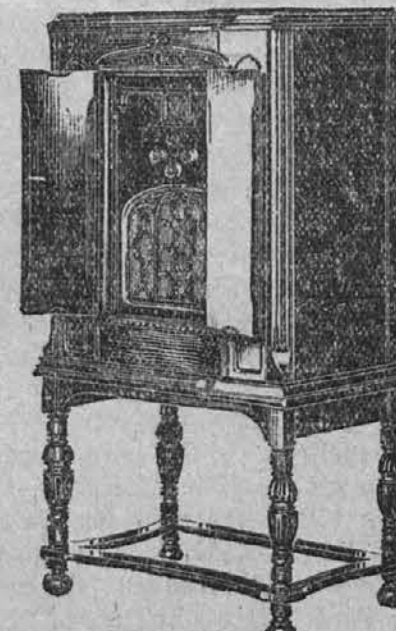
Kontrola tona, ki omogoča najnižji bas in tudi najvišjega do take popolnosti, da zadovolji vsakega kritika.

Kombinacija \$308.50 komplet

Low Boy \$166.00 komplet

High Boy \$203.00 komplet

Slišati bi morali RCA da boste znali ceniti pravi radio

Pokličite
HEnderson 2088
za poskušnjo

Radiola
SUPER-HETERODYNE

Pokličite
HEnderson 2088
za poskušnjo

SE PRODAJAJO IZKLJUČNO PRI

A. Grdina in Sinovi Inc.

6019 St. Clair Avenue

15301 Waterloo Road

IN PRI

Grdina Hardware Co.

6127 St. Clair Avenue

za kneza Boguslava, katere je imenitni vitez poslušal z nasmehom, toda brez posebnega zadovoljstva, kakor bi poslušal kaj navadnega in vsakdanjega. Najprej se je govorilo o njegovih bojnih činih in dvobojih. Imena premaganih knezov, markizov, baronov so se sipala kakor iz rokavov. On sam je še tu pa tam mimogrede dodal kako ime več.

Poslušalci so se čudili, knez Januš si je zadovoljno gladil svoje dolge brke, naposled je rekel Ganchof:

"Ko bi mi tudi imetje in rod ne delala ovir, vendar ne bi hotel hoditi vaši knežji milosti na pot in se le čudim, da se še najdejo taki predrzneži."

"Kaj hočeš gospod Ganchof?" je dejal knez. "So ljudje z železnim obličjem in zbadljivim pogledom, katerih se prestrašijo ob samem pogledu, toda mene je Bog obvaroval pred tem . . . Mogoč obličja se ne ustraši niti devica."

"Kakor se tema ne boji bakle," je odgovorila ljubeznivo in prilinjeno gospa Korfova, "dokler ne zgori v njej. . ."

Boguslav se je nasmehnil, gospa Korfova pa je nadaljevala, ne da bi se nehala prilizovati:

"Gospode vojake zanimajo bolj dvoboji, me ženske pa bi kaj rade slišale o ljubezenskih doživljajih vaše knežje milosti, o katerih so vesti prihajale celo do nas."

"Neresnične, gospa dobrotnica, neresnične . . . Vse to se je povečalo med potjo . . . Snubili

so me, to je res . . . Kraljica francoska je bila tako ljubezniva. . ."

"Da me je snubila za knežnjo de Rohan," je pripomnil Januš. "Za neko drugo, za knežnjo de la Forse," je dejal Boguslav, "ker pa sruči niti sam kralj ne more zapovedati ljubezni in blagostanja, hvala Bogu, ne potrebujemo iskati v Franciji, zato ni bilo kruha iz te moke . . ."

Ljubeznive so bile te gospodične, kar je res, in nad vse pričakovanje krasne, a vendar so pri nas še krasnejše . . . in ne bi mi bilo treba iti iz te sobe, da bi našel takšne . . ."

Tu je vrgel dolg pogled na Olenko, katere se je naredila, da ne sliši, in je začela nekaj govoriti z rosijskim mečnikom, gospa Korfova pa je zopet začela govoriti:

"Krasotič tu ne manjka, vendar ni takšnih, ki bi se mogle primerjati v bogastvu in rodu z vašo knežjo milostjo."

"Dovolj, milostiva gospa, da zanikujem," je odgovoril živo Boguslav, "zakaj, prvič ne mislim, da bi poljska slahčanka morala biti manj vredna od kake de Rohan in de Forse, drugič so se pa Radzivilji že večkrat ženili s slahčankami, za kar nam zgodovina lahko poda mnogo dokazov. Zagotavljam milostivo gospo, da prekosi slahčanka, ki postane Radzivilova, celo na francoskem dvoru ondudajšnje kneginje."

"Imeniten gospod . . ." je zašepetal Olenki rosijski mečnik. "Jaz sem bil vedno tega mne-

nja," je nadaljeval Boguslav, "dasi me je bilo večkrat sram za poljsko slahoto, če jo primerjam z inozemsko, zakaj nikdar bi se tam ne zgodilo to, kar se je zgodilo tu, da bi vsi zapustili svojega kralja, pa, mu še celo stre-glo po življenju. Francoski slahčič je zmožen najgršrega dejanja, a svojega kralja ne izda nikoli."

Navzoči so začeli gledati drug na drugega in tudi na kneza z začudenjem. Knez Januš se je namršil in zresnil, Olenka pa je obrnila svoje modre oči v Boguslavovo obličje z izrazom občudovanja in hvaležnosti.

"Oprostite, vaša knežja milost," je rekel Boguslav, obrnivši se k Janušu, ki se še ni mogel zvesti, "vem, da nisi mogel postopati drugače, ker bi bila padla vsa Litva, če bi se bil ravnal po mojem nasvetu; ali vendar se ne bom nehal pričeti s teboj radi Jana Kazimirja, dasi te spoštujem kot starejšega in ljubim kot brata. Saj sem ga jaz prvi izmed Poljakov spremljal, ko so ga izpustili iz francoskega ujetništva. Takrat sem bil še skoro otrok, zato pa še tam manj morem pozabiti in drage volje bi bil pretil svojo kri, da bi ga mogel varovati vsaj pred onimi, ki snujejo spletke proti njegovi sveti osebi."

Januš, ki je že kolikortoliko razumel Boguslavovo igro, se je vendar zdel preveč drzna in preveč nevarna za tako neznanen cilj; zato ni mogel skriti svoje nezadovoljnosti ter dejal:

"Za Boga! O kakšnih spletekah

proti življenju našega razkralja govori vaša knežja milost? Kdo jih snuje? Kje se je mogel najti tak izvržek v poljskem narodu? . . . To se še ni, kakor živim, zgodilo v ljudovladi od začetka sveta!"

Boguslav je sklonil glavo. "Ni še mesec dni temu," je rekel z žalostnim glasom, "ko sem iz Podlesja potoval v Tavroge v elektorski Prusiji, je prišel k meni slahčič . . . iz imenitne rodbine . . . Ta slahčič, ki najbrže ni poznal mojega pravega nagnjenja za našega milostivega gospoda, je mislil, da sem njegov sovražnik, kakor so drugi. Torej za znatno nagrado mi je obljubil, da pojde v šlezijo ter ugrabi Jana Kazimirja ter ga odda švedom živega ali mrtvega. . ."

"Jaz nisem razkraljev prijatelj," je rekel Januš, "toda ko bi mi staval podoben predlog, bi ga dal brez obsodbe postaviti k zidu, a šest mušketerjev nasproti."

"V prvem hipu sem hotel tudi jaz tako postopati," je odgovoril Boguslav, "toda razgovor se je vršil na štiri oči in takrat šele bi kričali, kakšni tirani in samovoljniki so Radzivilji! Ostrašil sem ga le, da bi ga i Radziejovski i kralj švedski, ba, še celo sam Hmielnicki, gotovo zato obsodili na smrt; skratka, pripravil sem tega lopova do tega, da je opustil svojo namero."

"To je premalo! Nikakor bi ga ne bil smel živega izpustiti, ker je zaslužil najmanj kol!" je zavpil Korf.

(Dalje sledi.)